

Валерио Магрели

ПОСТАТИ ТЕЧНОСТ

ИЗУЗЕТАК ОД ПРАВИЛА

Истина је као крв:
омогућује нам да живимо,
али не би требало да се открива.

ТОАЛЕТИ

У неким клозетима
с електричним сензором
светлост се упали чим уђете.

Али убрзо,
ако се не покрећете,
врати се мрак

(пошто нема покрета, механизам
закључује
да је просторији празна).

Тако остајем срећан у тами, изненађен
тамом, изненађен одсуством,
напокон срећан у одсуству.

ПРИЈАТЕЉИ

I
Зомбији

Кад пријатељи престану да то буду,
тужно је,
тужно је као жалост за умрлима.
Постају покојници, драге особе
чији губитак оплакујемо.
И како боли, потом, кад их угледамо,
кад сретнемо њихове копије,

исте а тако различите од њих,
савршени туђинци, који им ипак наликују
и потпуно те збуњују!
Одбијају да се сахране,
зато се та жалост не окончава.
Неће да се укопају.
И само да би спречили своју сахрану
сазивају двојнике.
Како да те заборавим, ако се крећеш и даље,
или ако се удвајаш, прерушаваш у себе?
Каква су вртешка, штавише, какав мртвачки плес,
ови унапред умрли лешеви, паралешеви живи,
што су преживели одлазак оригинала.
Ко си? Не познајем те,
немам шта да ти кажем.
Зашто си се маскирао, зашто идеш окол
издајући се за мог старог пријатеља?

II

Акцент је све

Неки пријатељи личе
(многи пријатељи) на медузе.

Дуго плешу лагани, блештави
у великом театру мора.

Али чим дотакну обалу,
испаре.

ТУРИСТА ЖИВОТА

Колико сте степеница прешле досад,
ножице моје?, питам се
док ступам на још један, нови крак.
Куле, толике – пирамиде,
тврђаве, звоници,
и увек с оном жудњом некога ко хоће

да види још и још...
Јеси ли задовољан?, поновим себи сваки пут
кад стигнем на врх.

Све док не буде последњи пут,
последњи врх.
И овде то кажем скоро с олакшањем.

*

Лајање њса је срамоша за њрироду.
Жил Делез

Почео сам да пишем:
„Тупо, механичкo и једнолично:
бескoначнo кaо пaс кoји лaје”.
Јер је пaс кoји лaје бeскoначaн
кaо идиотизaм.
То његовo идиотскo мумлaње;
потом краткa тишинa;
потом поновo идиотскo мумлaње.
И тaкo бeскoначнo.
То сам нaписaо, али ми је син приговориo
дa пaс слyшa гoспoдaрa.
Дaклe, прeкo њeгa, гoвoри гoспoдaр,
идиот пo аутoнoмaзији,
кoји гa је нaучиo и дрeсирaо крoз милeнијe
дa лaје кaо он: идиотски.
Крaткo мумлaње;
потом тишинa;
потом поновo идиотскo мумлaње.
И тaкo бeскoначнo.

*

Овa хoстијa кoју узимaм свaкoг јутрa,
зa кoг мe бoгa вeзyјe?
Мoждa су брoјнa, мoјa вeрскa сaбрaђa,
али нe пoзнaјeм нијeднoг.
Сви сe зa свoј рaчун причeшћyју,
a дa нe општe мeђy сoбoм.
Мoлим сe бoгу чијe имe јeдвa знaм,
и кaквo је тo сaмo имe!
Фaрмaкoлoшкoм бoгу
кoји нe oбeђaвa спaс: дaјe гa.
Али бoгу пo мeри,
привaтнoм,

без заједнице.

*

Кажем себи: али шта се ти жалиш,
с тако лепим животом као што је твој?
Тачно, али ја ту не могу ништа;
довољна ми је сирена аутомобила
или администрација.
Нема потребе бомбардовати куће
или истребљивати породице.
Лоше ми је већ овако.
Хвала:
не треба ништа више.

8. МАРТ 2020.

Смрти јој сџоји.
Сол Белоу

Једна одвратна особа умрла је јуче.
Није важно о коме се ради;
била је то ма која одвратна особа.
Прочитао сам то у новинама.
Зашто да не будем срећан?
Кажу да шкоди ако се томе радујете.
Ма је ли баш тако?
Изгледа ми дивно
знати да се дах, мој дах,
више неће мешати
с монструмовим.
Не смеш тако да мислиш, објашњавају ми,
таква осећања могу наудити ономе ко их гаји.
У реду, онда, правићу се блесав...
Али већ осећам да је свет чистији,
али већ осећам да је свет лакши.

*

Старост је питање хидраулике,
митрална валвола која пропушта,
мокраћа која се не задржава,
сузе.

Довољан је трен и већ осетиш како израњају:
 нисам знао да имам толико
 мочварних подручја,
 да сам, ја лично, баруштина!
 Овде, чим притиснеш мало, извиру течности,
 то је заправо старост: постати течност,
 то јест сав постати семе,
 као што је биљка смоква, проклета,
 једина која даје плод без цвета,
 фонтана лимфе саздана управо за плакање,
 где се на крају обесио Јуда,
 обесио се, дакле, о своју старост.

*

Куће које напуштамо: празни бездани,
 голе, лишене свих предмета.
 Опсцене, штавише, ето,
 опсцене, а опсцени смо и ми
 који их гледамо
 као кад се гледа голи родитељ.
 Окрени се, брзо, пре него што и он
 погледа тебе.
 Никада се не излажи погледу куће
 коју си разголитио.

*

Не поклањајте књиге непријатељу:
 то га неће променити,
 само ће га напротив учврстити.
 Ко чита, расте,
 али увек задржавајући
 исту природу.
 Ништа не повезује етику
 и књижевност.

*

Видим ствари које пре нисам видео, на ТВ-у.
 Девојка коју интервјуишу, код куће,

с вазом цвећа у позадини.
Мора да ју је ставила њена мајка, сигурно,
и тај ми гест изазива нежност.
Има ту љубави, на позадини екрана,
брижности, жеље
да се властита ћерка покаже лепом.
Нечег болног
што само цвеће може да ублажи.
Цвеће-завој на рани-кући.
Ако се лечите, то је зато што боли.
Кућа је то бескрајно злопаћење
које ми цвећем олакшавамо својој деци.

*

*Умакла мисао, а хтео сам да је заишем,
зајисујем међушћим да ми је умакла.*
Блез Паскал

Ово ми је други пут у животу
како сам заборавио песму.
Јавила ми се као муња,
тренутна путања, светлосна,
међу милијардама синапси,
јединствена путања
коју више никада нећу наћи.
Зато говорим о блеску
њене путање.
Песма је та путања,
систем неуронских релација,
цеста у можданој кори
што се начас појави и ишчезне.
Ја сам изгубио ту путању,
мистериозно цикцак, уникатно,
ког ћу морати да се заувек одрекнем.
Ово ће бити њен епитаф,
ово, њен кенотаф.

*

Ко се бави овим послом,
и ради тако што проучава,

понекад помисли да га књиге обогаћују.
Није тако: прождиру нас живе,
прождиру нас и растржу,
копају и тање.

Како живим, све више забрављам оно што сам знао.
Не знам више ништа; штавише,
почишћен сам из онога што сам читао.

Сводим се на мрвицу, кородиран,
еродиран свим причама
које су годинама дувале у мени.

Књиге те обделавају, као ветар стену.
Свака књига коју читам, турпија ме,
брише и бруси, опори атмосферски агенс.

Што више читам, то више нестајем:
атрофирам,
туђим речима самлевен.

(С италијанској превео Дејан Илић)